

не можемъ трѣбуватъ да знаете, че тѣжъ топлинѣ не усѣщамъ толкова повече, наспротивъ колко-то е огнище-то по-топло отъ тѣло-то ни; защо-то, ако да можаше да бѣде тѣло-то ни по-топло отъ колко-то е жирава-та, то не щяше вече да прѣминува отъ жиравѣ-тѣ на насть топлина, и наопакы: отъ насть щяше прѣминува на огнището, и тогава огнь-ть не само нѣмаше да ны сгрѣва, а още щяне ни отнимаша отъ нащї-тѣ топлинѣ. За примѣръ, да земемъ на грѣянъ кирпичъ, па да си туримъ на него ржкѣ, то ржка-та ни ще ся сгрѣе; ако ли послѣ съ тѣжъ ржкѣ хванемъ ледъ, то ще излѣзе друго-яче, ржка-та ще усѣти студъ, а ледъ-ть ще почне да ся топи. А като знаемъ, че ледъ-ть безъ да ся сгрѣе не ся топи, то ся разбира, че ржка-та е била по-топла отъ леда, та топлина отъ ржкѣ-тѣ е прѣминяла у леда. Оттука можемъ ся увѣри, че топлина-та прѣлази отъ едно нѣщо у друго, не само наблизу а и на далечь; и онова нѣщо, у кое-то има повече топлинѣ, занма на онова, кое-то има по-малко топлинѣ, па и отъ неї пакъ зимѣ надырѣ, до-дѣто и у двѣ-тѣ нѣща топлина-та стане еднаква.

Сега трѣбуватъ да знаете че горѣ высоко у вѣздуха е по-студено отъ колко-то е близу при земїж-тѣ, или долѣ на земїж-тѣ. А това ся познава отъ ледове-ты и снѣгове-ты, кои-то цѣлѣ годинѣ гы има по высокы-ты планины. Това сж опытали още и нѣкои хора, кои-то на балонѣ ся искачвали на вѣздухѣ по-высоко и отъ най-высокы-ты планински връхове. При това въ хубавы горящы дни, сльнце-то, като грѣе на земїж-тѣ, нагрѣва по-ягко всичко чо ся намира по неї. И така всичко, чо е по земїж-тѣ, или близу до неї, быва по-топло отъ всичко, чо е горѣ высоко. Па защо-то едно-то отъ друго-то не е прѣградено съ нѣкою прѣчкѣ, то топлина-та изъ по-топлы-ты нѣща по земїж-тѣ излиза на горѣ. До кога-то грѣе сльнце, нѣща-та по земїж-тѣ не изстыниватъ, защо-то ако и да излази изъ тѣхъ топлина, то сльнце-то изново гы нагрѣва. А кога зайде сльнце, то вече не може да гы сгрѣва, та що-то загубять отъ топлинѣ-тѣ не могѫтъ вече изново да си ѹжъ набавятъ, за това и изстыниватъ.

За това роса и не става денѣ, а само подъ-вечеръ, роса не става и въ облачны дни, защо тогава ни сльнце-то толкова не сгрѣва земїж-тѣ, а и облаци-ти сж като прѣгра-